

Samling af Afgørelser

Sag C-34/17

**Eamonn Donnellan
mod
The Revenue Commissioners**

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af High Court (Irland))

»Præjudiciel forelæggelse – gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer – direktiv 2010/24/EU – artikel 14 – retten til effektive retsmidler – Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – artikel 47 – den bistandssøgte myndigheds mulighed for at afslå bistand til inddrivelse, fordi fordringen ikke er blevet behørigt meddelt«

Sammendrag – Domstolens dom (Anden Afdeling) af 26. april 2018

1. *Tilnærmelse af lovgivningerne – gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter – princippet om gensidig tillid – rækkevidde – begrænsninger – streng fortolkning*
(Rådets direktiv 2010/24)
2. *Tilnærmelse af lovgivningerne – gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter – inddrivelsesforanstaltninger eller retsbevarende foranstaltninger – bilæggelse af tvister – den bistandssøgte myndigheds kompetence – kompetence til at afslå bistand til inddrivelse – betingelser*
(Rådets direktiv 2010/24, art. 14, stk. 2; Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, art. 47)
3. *Tilnærmelse af lovgivningerne – gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter – inddrivelsesforanstaltninger eller retsbevarende foranstaltninger – bilæggelse af tvister – anmodning om inddrivelse af en fordring vedrørende en bøde, der er pålagt i en anden medlemsstat – den bistandssøgte myndigheds afslag på at fuldbyrde nævnte anmodning på grund af manglende korrekt forkyndelse af fordringen – lovlig*

(Rådets direktiv 2010/24, art. 14, stk. 1 og 2; Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, art. 47)

1. Det bemærkes indledningsvis, at princippet om gensidig tillid mellem medlemsstaterne er af grundlæggende betydning i EU-retten, idet det muliggør oprettelsen og bevarelsen af et område uden indre grænser. Dette princip pålægger, bl.a. for så vidt angår et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hver af medlemsstaterne at lægge til grund, medmindre der er tale om helt særlige omstændigheder, at samtlige andre medlemsstater overholder EU-retten og navnlig de i denne ret anerkendte grundlæggende rettigheder (udtalelse 2/13 (Unionens tiltrædelse af EMRK) af 18.12.2014, EU:C:2014:2454, præmis 191 og den deri nævnte retspraksis).

Henset til, at direktiv 2010/24 henhører under området for det indre marked, og ikke området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hviler det ligeledes på det ovennævnte princip om gensidig tillid. Gennemførelsen af den ordning om gensidig bistand, som er indført med dette direktiv, afhænger af, om en sådan tillid er til stede mellem de omhandlede nationale myndigheder.

Det følger desuden af fast retspraksis, at begrænsningerne i princippet om gensidig tillid skal undergives en streng fortolkning (jf. bl.a. dom af 14.11.2013, *Baláž*, C-60/12, EU:C:2013:733, præmis 29, af 16.7.2015, *Diageo Brands*, C-681/13, EU:C:2015:471, præmis 41, af 25.5.2016, *Meroni*, C-559/14, EU:C:2016:349, præmis 38, og af 23.1.2018, *Piotrowski*, C-367/16, EU:C:2018:27, præmis 48).

(jf. præmis 40, 41 og 50)

2. Direktiv 2010/24, som langt fra giver instanserne i den bistandssøgte medlemsstat kompetence til at prøve den bistandssøgende medlemsstats akter, begrænser udtrykkeligt i artikel 14, stk. 2, disse instansers prøvelsesbeføjelse til den bistandssøgte medlemsstats akter.

Selv om de akter, som medlemsstaterne har vedtaget i henhold til den ordning om gensidig bistand, som direktiv 2010/24 indfører, ganske vist skal være i overensstemmelse med EU's grundlæggende rettigheder, herunder den i chartrets artikel 47 fastsatte adgang til effektive retsmidler, følger det på ingen måde heraf, at den bistandssøgende medlemsstats akter skal kunne anfægtes både ved retterne i denne medlemsstat og ved retterne i den bistandssøgte medlemsstat. Denne bistandsordning gør det tværtimod muligt, da den bl.a. er baseret på princippet om gensidig tillid, at øge retssikkerheden med hensyn til afgørelsen af, i hvilken medlemsstat tvister skal behandles, og således at undgå forum shopping (jf. analogt dom af 21.11.2011, *N.S. m.fl.*, C-411/10 og C-493/10, EU:C:2011:865, præmis 79).

Det følger heraf, at det søgsmål, som den pågældende har anlagt i den bistandssøgte medlemsstat med påstand om, at det betalingskrav, som den kompetente myndighed i denne medlemsstat har fremsendt til ham for at inddrive den fordring, der er opstået i den bistandssøgende medlemsstat, ikke kan føre til en prøvelse af denne fordrings lovlighed.

Som Domstolen allerede har fastslået, kan det derimod ikke udelukkes, at den bistandssøgte myndighed undtagelsesvis beslutter ikke at yde den bistandssøgende myndighed bistand. Eksekutionen af anmodningen om inddrivelse af fordringen kan således bl.a. afslås, hvis denne eksekution vil være i strid med grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, hvorunder den bistandssøgte myndighed henhører (jf. hvad angår artikel 12 i direktiv 76/308, som artikel 14 i direktiv 2010/24 i det væsentlige svarer til, dom af 14.1.2010, *Kyrian*, C-233/08, EU:C:2010:11, præmis 42).

Under hensyntagen hertil tilkommer det Domstolen at efterprøve de grænser, inden for hvilke myndighederne i en medlemsstat, under henvisning til nationale opfattelser af eksempelvis grundlæggende retsprincipper, kan afslå at yde bistand til en anden medlemsstat inden for rammerne af en samarbejdsordning, som er vedtaget af EU-lovgiver (jf. i denne retning dom af 28.4.2009, *Apostolides*, C-420/07, EU:C:2009:271, præmis 56 og 57, og af 25.5.2016, *Meroni*, C-559/14, EU:C:2016:349, præmis 39 og 40).

(jf. præmis 44-47 og 49)

3. Artikel 14, stk. 1 og 2, i Rådets direktiv 2010/24 af 16. marts 2010 om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter, afgifter og andre foranstaltninger, sammenholdt med chartrets artikel 47, skal fortolkes således, at denne bestemmelse ikke er til hinder for, at en myndighed i en medlemsstat afslår eksekution af en anmodning om inddrivelse af en fordring vedrørende en bøde, der er pålagt i en anden medlemsstat, såsom den i hovedsagen omhandlede,

under henvisning til, at den afgørelse, der pålægger denne bøde, ikke blev behørigt meddelt den pågældende, før anmodningen om inddrivelse blev fremsat for nævnte myndighed under anvendelse af dette direktiv.

Som generaladvokaten har anført i punkt 70 i forslaget til afgørelse, er en situation, hvor den bistandssøgende myndighed anmoder om inddrivelse af en fordring, der er baseret på en afgørelse, som ikke er blevet meddelt den pågældende, ikke i overensstemmelse med den betingelse for anmodninger om inddrivelse, der er fastsat i artikel 11, stk. 1, i direktiv 2010/24. For så vidt som en anmodning om inddrivelse som omhandlet i dette direktiv ifølge denne bestemmelse ikke kan fremsættes, så længe fordringen og/eller akten, der hjemler ret til eksekution heraf i den oprindelige medlemsstat, anfægtes i denne medlemsstat, følger det således heraf, at en sådan anmodning heller ikke kan fremsættes, når den pågældende ikke fik meddelelse om selve eksistensen af denne fordring, da denne oplysning er en nødvendig forudsætning for, at den ville kunne anfægtes.

Denne fortolkning understøttes desuden af chartrets artikel 47 og af Domstolens praksis om forkyndelse og meddelelse af retsakter. Det fremgår bl.a. af denne retspraksis, at det for at sikre overholdelsen af de i nævnte artikel 47 fastsatte rettigheder ikke bare er vigtigt at sikre, at denne akts adressat rent faktisk modtager det omhandlede dokument, men også, at adressaten sættes i stand til at få kendskab til og fuldt ud at forstå meningen og omfanget af den handling, der er truffet over for den pågældende i udlandet, således at han kan varetage sine rettigheder på effektiv vis i afsenderstaten (jf. i denne retning dom af 16.9.2015, Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, præmis 31 og 32 samt den deri nævnte retspraksis). Sådanne betragtninger er ligeledes relevante i forbindelse med direktiv 2010/24. Det følger af det ovenstående, at en særlig situation som den i hovedsagen omhandlede, hvori en myndighed i en medlemsstat anmoder en myndighed i en anden medlemsstat om at inddrive en fordring vedrørende en bøde, som den pågældende ikke har fået meddelelse om, lovligt kan føre til, at sidstnævnte myndighed afslår at yde bistand til inddrivelse. Den i direktiv 2010/24 fastsatte bistand betegnes, således som det fremgår af sidstnævntes overskrift og diverse betragtninger hertil, som »gensidig«, hvilket bl.a. indebærer, at det påhviler den bistandssøgende myndighed, før den fremlægger en anmodning om inddrivelse, at skabe betingelserne for, at den bistandssøgte myndighed på effektiv vis og i overensstemmelse med de grundlæggende EU-retlige principper kan yde bistand.

(jf. præmis 57, 58, 61 og 62 samt domskonkl.)